«Атамекен» Қазақстан
Республикасы Ұлттық
Кәсіпкерлер палатасының
Басқарма төрағасы міндетін
атқарушының 2022 жылғы 26
қазаны № 190 бұйрығына № 5
қосымша

Кәсіптік стандарт: «Қант қызылшасы мен оның тұқымын өсіру»

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолдану аясы:
2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) Қызылша өсіру – өнеркәсіптік мақсатта қызылша өсірумен айналысатын ауыл шаруашылығы саласы.

2) Көкөніс өсіру – ашық және жабық топырақтағы көкөніс және бақша дақылдарын өсіру, селекция және тұқым шаруашылығы технологияларын әзірлеумен және жетілдірумен айналысатын ауыл шаруашылығындағы өсімдік шаруашылығы саласы.

3) Тұқым шаруашылығы – тұқымдарды өндіру, дайындау, өңдеу, сақтау, тасымалдау, өткізу және пайдалану жөніндегі іс-шаралар кешенін, сондай-ақ мемлекеттік бақылауды, оның ішінде сорттық және тұқымдық бақылауды қамтитын қызмет.

4) Тамшылатып суару – суару әдісі, онда су өсірілген өсімдіктердің тамыр аймағына тамшы диспенсерлерінің көмегімен реттелетін шағын бөліктерде тікелей беріледі.

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы: Қант қызылшасы мен оның тұқымын өсіру
5. Кәсіптік стандарттың коды: A01133001
6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:

A Ауыл, орман және балық шаруашылығы
01 Өсімдік және мал шаруашылығы, аңшылық және осы салаларда қызметтер ұсыну
01.1 Бір- немесе екіжылдық дақылдарды өсіру
01.13 Көкөністер, бақша дақылдарын, тамыр жемістілер мен түйнек жемістілерді өсіру
01.13.3 Қант қызылшасын және оның тұқымдарын өсіру

7. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: ҚР азық-түлік қызылша қант кіші кешенін интенсификациялау тиімділігін арттыру үшін қант қызылшасын өсіру.
8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:

1) Арамшөптермен күресу жөніндегі қызметкер - 3 СБШ-нің деңгейі
2) Жаңбырлатқыш техникаға қызмет көрсету және оны пайдалану жөніндегі оператор - 3 СБШ-нің деңгейі
3) Қызылша өсіруші - 4 СБШ-нің деңгейі
4) Тұқым өсіруші - 4 СБШ-нің деңгейі
5) Ауыл шаруашылығы техникасы инженері - 6 СБШ-нің деңгейі
6) Тұқым шаруашылығы жөніндегі агроном (біліктілік денгейі орташа) - 6 СБШ-нің деңгейі

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы «Арамшөптермен күресу жөніндегі қызметкер»:			
Топтың коды:	7549-2		
Қызмет атауының коды:	7549-2-002		
Кәсіптің атауы:	Арамшөптермен күресу жөніндегі қызметкер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			

Формалды емес және информалы біліммен байланыс:		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7549-2-001 Зиянкестермен күресу жөніндегі қызметкер 7549-2-003 Фумигаторшы	
Қызметтің негізгі мақсаты:	Арамшөптер мен зиянкестермен күресу барысында химиялық заттарды бүркуге арналған жабдықты пайдалану және бақылау кезінде қарапайым жұмыстарды орындау.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Қант қызылшасының арамшөптерімен күресу бойынша қолмен жұмыс жасау 2. Химиялық әдістермен арамшөптерді жою бойынша жұмыстарды орындау
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Қант қызылшасының арамшөптерімен күресу бойынша қолмен жұмыс жасау	Дағды 1: Арамшөптермен күресу бойынша агротехникалық іс-шаралар өткізу	Машықтар:
		1. Арамшөптердің таралуын талдау. 2. Қатар аралық дақылдарды жүргізу. 3. Арамшөптерді шабу (себуге дейін). 4. Дақылдардың жай-күйін визуалды бағалау. 5. Дақылдарды қолмен немесе қол құралдарының көмегімен жұқартып, арамшөптерден тазартыңыз. 6. Тұқымды тазалаңыз. 7. Арамшөптерді жою үшін тырмалау, домалату. 8. Арамшөптерден қорғаудың алдын алу шараларын жүргізу. 9. Арамшөптерді жою жұмыстарын орындаңыз. 10. Комбайндар мен топырақ өңдеу машиналарының жұмыс органдарын жерден және арамшөптердің тұқымынан тазартыңыз. 11. Арамшөптермен күресудің механикалық шараларын жүргізіңіз (сарқылу, тұншығу, тамырларды кептіру). 12. Суару кезінде арамшөптердің тұқымынан суармалы суды тазалаңыз. 13. Өсімдіктерді қалыптастыру үшін қол құралдарын пайдаланыңыз.
		Білімдер:
		1. Топырақты өңдеу әдістері. 2. Тұқым өңдеу әдістері. 3. Егіс алдындағы жұмыстарды орындау кезінде еңбекті қорғау ережелері тұқым дайындау және алдын ала отырғызу өсіру кезіндегі жұмыстар. 4. Арамшөптердің таралуының биологиялық ерекшеліктері мен әдістері. 5. Арамшөптердің тұқымымен топырақтың бітелу дәрежесі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Топырақты өңдеу кезінде қолданылатын жабдықты дайындау	Машықтар:
		1. Қамтамасыз ету үшін түгендеуге қызмет көрсетуөнімділік. 2. Топырақты өңдеу үшін түгендеуді пайдаланыңыз. 3. Контейнерлерді, көлік құралдарын жүйелі түрде тазалаңыз. 4. Оңтайлы құралдарды, арамшөптерді жоюға арналған құралдарды таңдаңыз. 5. Түгендеуді уақтылы тексеру. 6. Арамшөптерді жою үшін қолданылатын құрылғыларға, құрал-саймандарға ұсақ жөндеу жұмыстарын жүргізу.

		Білімдер:
		1. Топырақты өңдеуге арналған жабдықтың, қосалқы жабдықтың жұмыс принципі. 2. Қызмет көрсетілетін мүкәммалды, құрылғыларды пайдалану ережесі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 2: Химиялық әдістермен арамшөптерді жою бойынша жұмыстарды орындау	Дағды 1: Қант қызылшасын арамшөптерден қорғаудың химиялық құралдарын қолдану бойынша жұмыстар	Машықтар:
		1. Пестицидтермен, химиялық заттармен жұмыс істейтін жұмысшыларға арналған еңбекті қорғау нұсқауларына сәйкес химиялық заттарды араластырыңыз 2. Аумақтағы арамшөптерді белгілі бір тереңдікке дейін жою үшін пестицидтерді қолданыңыз. 3. Қызылша алқабының ластануының картасын жасаңыз. 4. Арамшөптерді бүрку жабдығын пайдаланыңыз.
		Білімдер:
		1. Аурулардың, зиянкестер мен арамшөптердің алдын алу және бақылау шаралары. 2. Тұқым мен отырғызу материалын маринадтау технологиясы. 3. Арамшөптерді гербицидтермен жоюдың химиялық әдістері. 4. Ауыспалы егісті енгізу ережелері. 5. Препараттарды енгізу ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Химиялық арамшөптерден қорғау құралдарын дайындау	Машықтар:
		1. Қызылшаны арамшөптерден қорғау үшін препараттарды сұйылтыңыз және химиялық ерітінділерді дайындаңыз. 2. Химиялық арамшөптерден қорғау құралдарын мақсатына сай қолданыңыз.
		Білімдер:
		1. Арамшөптермен күресте препараттарды қолдану дозалары мен мерзімдері. 2. Бітелу түріне байланысты арамшөптермен күресуге арналған препараттар. 3. Арамшөптердің биологиялық ерекшеліктері. 4. Өсімдіктерді зиянкестерден қорғау және арамшөптермен күресу құралдары 5 Еңбекті қорғау ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дәлдік Физикалық төзімділік Орындаушылық Оқу мүмкіндігі	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	2	Егін жинау жөніндегі жұмысшы
	3	Зиянкестермен күресу жөніндегі қызметкер
	4	Қызылша өсіруші
	4	Жеміс-көкөніс өсіруші
	4	Әртүрлі дақылдарды өсіруге маманданған фермер
10. Кәсіптің карточкасы «Жаңбырлатқыш техникаға қызмет көрсету және оны пайдалану жөніндегі оператор»:		
Топтың коды:	8189-0	
Қызмет атауының коды:	8189-0-036	

Кәсіптің атауы:	Жаңбырлатқыш техникаға қызмет көрсету және оны пайдалану жөніндегі оператор		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	64-шығарылым. "Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (64-шығарылым) бекіту туралы" 2012 жылғы 1 қарашадағы № 422-ө-м Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2012 жылы 23 қарашада № 8098 тіркелді. Жаңбырлату қондырғысының машинисі		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	8189-0-037 Тамшылатып суару жүйелеріне қызмет көрсету және пайдалану жөніндегі оператор 8341-1-005 Ауыл шаруашылығы өндірісінің трактористі-машинисі		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Ауыл шаруашылығы дақылдарын әртүрлі конструкциялардағы жаңбырлатқыш қондырғылармен суару.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Түрлі конструкциялы жаңбырлатқыш машиналардың көмегімен қант қызылшасы ауыл шаруашылығы дақылдарын механикаландырылған суару 2. Бүріккіш машиналарға техникалық қызмет көрсету	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Түрлі конструкциялы жаңбырлатқыш машиналардың көмегімен қант қызылшасы ауыл шаруашылығы дақылдарын механикаландырылған суару	Дағды 1: Суару жұмыстарын жүргізу	Машықтар:	
		1. Қазіргі заманғы шашыратқыш машиналардың компьютеріне деректерді енгізіңіз. 2. Суару кезінде шашыратқыш машинаның жұмысын басқарыңыз және бақылаңыз. 3. Ауысымды қабылдау және тапсыру бойынша жұмыстарды орындау. 4. Жұмыс орнын, құрылғыларды, құралдарды тазалаңыз, сондай-ақ олардың тиісті күйде болуын қадағалаңыз. 5. Белгіленген техникалық құжаттаманы жүргізу.	
		Білімдер:	
		1. Суармалы жерлерде ауыл шаруашылығы дақылдарын өсірудің озық агротехникасы мен технологиясының негіздері. 2. Гидравлика және топырақтану негіздері. 3. Механикаландырылған суару техникасы. 4. Жаңбырлату және суару техникасының дизайны. 5. Бүріккіш машиналарды пайдалану ережелері. 6. Суару технологиясы. 7. Ауылшаруашылық машиналарының түрлері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
	Дағды 2: Әр түрлі конструкциялы жаңбырлатқыш машиналардың көмегімен суару бойынша дайындық жұмыстарын жүргізу	Машықтар:	
		1. Топырақтың ылғалдылығын және суару үшін су ағынының жылдамдығын анықтаңыз. 2. Машинаны жұмысқа дайындау тәсілдерін, оны іске қосу және тоқтату тәртібін меңгеру. 3. Бүріккіш машиналардың қалыпты жұмыс режимдерінен ауытқуларды анықтаңыз.	

		Білімдер:
		1. Бүріккіш машиналарды пайдалану және техникалық қызмет көрсету ережелері. 2. Топырақтың ылғалдылығын анықтау әдістері. 3. Механикаландырылған және жер үсті суару техникасы. 4. Суармалы жерлерде ауыл шаруашылығы дақылдарын өсірудің озық агротехникасы мен технологиясының негіздері. 5. Агроклиматтық талаптар (температура және суару режимдері).
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 2: Бүріккіш машиналарға техникалық қызмет көрсету	Дағды 1: Бүріккіш машиналарды жұмысқа дайындау	Машықтар:
		1. Шаруашылық шегінде бір жерден екінші жерге себу және суару техникасын тиеуге, түсіруге және (немесе) тасымалдауға қатысу. 2. Жаңбырлату және суару техникасын, суару құбырларын монтаждау және бөлшектеу. 3. Егістіктерді және шаруашылықішілік суару желісін суаруға дайындауды бақылауды жүргізу. 4. Әр түрлі дизайндағы жаңбырлату және суару техникасын орнатыңыз және бөлшектеңіз. 5. Жаңбырлату және суару техникасын суару желісіне және электрмен жабдықтау желілеріне қосыңыз. 6. Тракторлар негізінде өздігінен жүретін жаңбырлатқыштарды басқарыңыз.
		Білімдер:
		1. Жол қозғалысы және жүктерді тасымалдау ережелері. 2. Жаңбырлату және суару техникасының (қондырғыларының) құрылымы мен жұмыс принципі. 3. Тұтынушылардың электр қондырғыларын пайдалану ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Жаңбырлату машиналарына жөндеу жұмыстарын және техникалық қызмет көрсетуді жүргізу	Машықтар:
		1. Бүріккіш машинаны үнемі техникалық тексеруден өткізіңіз. 2. Жаңбырлатқыш машиналар мен қондырғыларға ұсақ жөндеу жұмыстарын жүргізу. 3. Дайындаушы зауыттың нұсқаулығында көзделген жаңбырлатқыш машинаның ақаулары мен техникалық қызмет көрсетуін жою. 4. Дайындаушы зауыттың сервистік қызметімен өзара іс-қимыл жасай отырып, қосалқы бөлшектерге тапсырыс беру. 5. Қысқы сақтау үшін спринклер машинасын қабылдаңыз. 6. Машиналарды пайдалану процесіндегі ақауларды және оларды құжаттауды анықтаңыз. 7. Жабдықтың пайдалану параметрлерін бақылау және түзету жүргізу.

		Білімдер:	
		1. Жол қозғалысы және жүктерді тасымалдау ережелері. 2. Жаңбырлату және суару техникасының конструкциялары. 3. Тұтынушылардың электр қондырғыларын пайдалану ережелері. 4. Қызмет көрсетілетін механизмдердің жұмысындағы ақауларды жою тәсілдері. 5. Материалтану және слесарь негіздері. 6. Тракторлардың құрылысы және пайдалану ережелері. 7. Сорғылардың, суару техникасының конструкциялары. 8. Гидравлика негіздері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дәлдік Зейін Икемділік Өзін-өзі оқытуға дайындық Кәсіби даму қабілеті Нәтижелі еңбекке ынталандыру Түпкілікті нәтижеге қол жеткізу үшін жауапкершілік Мәселелерді шешудегі жеделдік		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	4	Ауыл шаруашылығы машиналары мен тракторларын баптаушы	
	3	Тамшылатып суару жүйелеріне қызмет көрсету және пайдалану жөніндегі оператор	
	2	Жерді суару жөніндегі жұмысшы	
11. Кәсіптің карточкасы «Қызылша өсіруші»:			
Топтың коды:	6111-2		
Қызмет атауының коды:	6111-2-005		
Кәсіптің атауы:	Қызылша өсіруші		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	64-шығарылым. "Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (64-шығарылым) бекіту туралы" 2012 жылғы 1 қарашадағы № 422-ө-м Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2012 жылы 23 қарашада № 8098 тіркелді. Қызылша өсіруші		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	6112-0-003 Жеміс-көкөніс өсіруші 6111-2-004 Көкөніс өсіруші		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Дайындық жұмыстарына қызмет көрсету және орындау,қант қызылшасын өсіру, күту және жинау кезіндегі көмекші жұмыстар.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			

Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Топырақты, тұқымдарды дайындау, тыңайтқыштарды дайындау және қолдану бойынша қызылша шаруашылығында жұмыстарды орындау 2. Қызылшаны егу, егуге күтім жасау, өсіру және жинау (пысықтау, бұрау, сақтау)бойынша жұмыстарды орындау
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Топырақты, тұқымдарды дайындау, тыңайтқыштарды дайындау және қолдану бойынша қызылша шаруашылығында жұмыстарды орындау	Дағды 1: Топырақ, тұқым дайындау бойынша жұмыстарды орындау	Машықтар:
		1. Учаскелерді жер аударудан тегістеңіз (жоспарлау). 2. Отырғызу үшін топырақ дайындаңыз. 3. Арамшөптермен күресуде өсімдіктерді зиянкестерден қорғауды ұтымды пайдалану. 4. Тұқымдарды сұрыптау және саралау. 5. Егіс материалын зарарсыздандырыңыз.
		Білімдер:
		1. Топырақты өңдеу әдістері. 2. Тұқым өңдеу әдістері. 3. Тұқымдарды егу алдындағы дайындау бойынша жұмыстарды және өсіру кезінде отырғызу алдындағы жұмыстарды орындау кезіндегі еңбекті қорғау қағидалары. 4. Қол құралдарының, механизмдердің және топырақ өңдеу агрегаттарының көмегімен орындалатын қызылша шаруашылығындағы жұмыс түрлері. 5. Өсімдіктерді зиянкестерден қорғау және арамшөптермен күресу құралдары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Тыңайтқыштар енгізу және тұқымдарды маринадтау бойынша жұмыстарды орындау	Машықтар:
		1. Топырақты, топырақ қоспаларын және субстраттарды пестицидтер мен биологиялық қорғаныс ерітінділерімен шашыратыңыз. 2. Тұқымдарды маринадтаңыз. 3. Топыраққа тыңайтқыш енгізіңіз.
		Білімдер:
		1. Аурулардың, зиянкестер мен арамшөптердің алдын алу және бақылау шаралары. 2. Тұқым мен отырғызу материалын маринадтау технологиясы. 3. Тыңайтқыштарды дайындау және қолдану бойынша жұмыс түрлері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 2: Қызылшаны егу, егуге күтім жасау, өсіру және жинау (пысықтау, бұрау, сақтау)бойынша жұмыстарды орындау	Дағды 1: Егіс жүргізу, егіске күтім жасау	Машықтар:
		1. Егісті қадағалаңыз және дақылдарға күтім жасаңыз. 2. Арамшөптер мен зиянкестермен күресу. 3. Қызылшаны жинау мерзімдерін, оны пысықтау, бұрау тәсілдерін және қызылшаны сақтаудың және оны іске асыруға дайындаудың басқа да тәсілдерін анықтауда дағдыларды қолдану. 4. Тұқымдық шумақтарды ұсақтаңыз. 5. Отырғызу материалын жою. 7. Дақылдардың жай-күйін визуалды бағалау. 8. Қысқы сақтауға арналған траншеяларға салынып, сұрыптау үстелдерінде және механикаландырылған желілерде аналық қызылшаның тамырларын тазалауды және сұрыптауды жүргізу.

		Білімдер:
		1. Қызылша өсіруге қойылатын агротехникалық талаптар. 2. Өсімдіктерді зиянкестер мен аурулардан қорғау шаралары. 3. Қант қызылшасын суару, суару нормалары мен мерзімдері. 4. Қызылшаның экономикалық пісуінің белгілері. 5. Қызылшаны жинау мерзімдері, оны пысықтау, бұрау тәсілдері және қызылшаны сақтаудың, оны сатуға дайындаудың басқа да тәсілдері. 6. Өсімдіктерді зиянкестерден қорғау және арамшөптермен күресу құралдары. 7. Қызылшаны жинау уақыты. 8. Қызылшаны сақтау, оны сатуға дайындау әдістері. 9. Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, тыңайтқыштарды дайындау және енгізу, тұқымдарды тазарту, оларды өңдеу, себуге дайындау, Егістерге күтім жасау саласындағы білім.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Қант қызылшасын өсіру, жинау және тасымалдау кезінде қолданылатын құрал-жабдықтарды дайындау	Машықтар:
		1. Жұмыс мүкәммалын пайдалану және көмекші құрылғылармен егісті дайындау үшін және отырғызу материалы. 2. Қажетті пайдалану түгендеу және көмекші құрылғылармен. 3. Көмекші құралдардың бар-жоғын және жарамдылығын тексеріңіз.
		Білімдер:
		1. Қызылша өсіру кезінде қолданылатын құралдар мен жабдықтарды, материалдарды орындау, техникалық қызмет көрсету, жылжыту, сақтау және жинаудың негізгі принциптері. 2. Қызылшаны өсіру, жинау және тасымалдау кезінде қолданылатын жабдықтар мен қосалқы материалдардың жұмыс принципі. 3. Түгендеу және қосалқы материалдарды өңдеу әдістері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Командада жұмыс істеу қабілеті Орындаушылық Оқу мүмкіндігі Зейін	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	5	Тұқым шаруашылығы бойынша агроном (біліктілігі орташа)
	5	Өсімдіктерді қорғау жөніндегі агроном (біліктілігі орташа)
	3	Білікті ауыл шаруашылығы жұмысшысы (аралас дақылдар)
12. Кәсіптің карточкасы «Тұқым өсіруші»:		
Топтың коды:	6113-9	
Қызмет атауының коды:	6113-9-002	
Кәсіптің атауы:	Тұқым өсіруші	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4	
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:		

БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	64-шығарылым. "Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (64-шығарылым) бекіту туралы" 2012 жылғы 1 қарашадағы № 422-ө-м Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2012 жылы 23 қарашада № 8098 тіркелді. Тұқым өсіруші		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	6112-0-003 Жеміс-көкөніс өсіруші 6111-2-004 Көкөніс өсіруші		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Тұқым өсімдіктерін өсіру, күту және жинау жұмыстарын жүргізу.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Топырақты дайындау, тыңайтқыштар енгізу, қант қызылшасының тұқымын отырғызу бойынша жұмыстарды орындау 2. Аталық бездерді өсіру кезінде жұмыстарды орындау, ауыл шаруашылығы дақылдарының аталық бездерін күту, жинау және сақтау	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Топырақты дайындау, тыңайтқыштар енгізу, қант қызылшасының тұқымын отырғызу бойынша жұмыстарды орындау	Дағды 1: Қант қызылшасы тұқымын отырғызу бойынша дайындық жұмыстарын жүргізу	Машықтар: 1. Агрономның басшылығымен тұқымдарды себуге дайындаңыз. 2. Тұқымның сапасын анықтаңыз. 3. Атипті және өнімділігі төмен өсімдіктерді жою. 4. Тұқым материалының кондиционері мен сапасын анықтаңыз. 5. Сортты өсімдіктерге тән тұқымдарды таңдау. Білімдер: 1. Ауыл шаруашылығы, өсімдік шаруашылығы, агрохимия, мелиорация негіздері. 2. Агротехникалық талаптар. 3. Тұқым сапасын жақсарту әдістері мен әдістері. 4. Тұқым отырғызу әдістері. 5. Тұқымның сорттық және тұқымдық сапасына стандарттар, оларды анықтау әдістері. 6. Тұқым шаруашылығы бойынша агроөнеркәсіптік әдістер. 7. Қант қызылшасының тұқымын себу уақыты мен әдістері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
	Дағды 2: Топырақты дайындау бойынша жұмыстарды орындау	Машықтар: 1. Арамшөптерден қорғаудың алдын алу шараларын жүргізу. 2. Арамшөптерді жою жұмыстарын ұйымдастырыңыз. 3. Қолмен түгендеуді қолданыңыз және механикаландыру құралдары. 4. Топырақты гербицидтермен өңдеңіз. 5. Топырақтың тығыздалу дәрежесін және тамыр дақылының осінің орналасуын тексеріңіз. 6. Алдыңғы дақылды жинағаннан кейін топырақтың жай-күйін тексеріңіз (тегістігі, бітелуі, физикалық қасиеттері).	

		Білімдер:
		1. Тұқым шаруашылығында қолданылатын түгендеудің мақсаты. 2. Шағын механикаландыру құралдарына техникалық күтім жасау бойынша жұмыстарды жүргізу тәсілдері. 3. Топырақты өңдеу және арамшөптермен күресу әдістері. 4. Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау саласындағы білім. 5. Топырақты өңдеу әдістері. 6. Ауыл шаруашылығы дақылдарын суаруға арналған уақыт нормалары-қызылша. 7. Өткізу кезінде еңбекті қорғау қағидалары ауыл шаруашылық жұмыстары. 8. Тыңайтқыштарды дайындау және енгізу, тұқымдарды тазарту, оларды өңдеу тәртібі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 2: Аталық бездерді өсіру кезінде жұмыстарды орындау, ауыл шаруашылығы дақылдарының аталық бездерін күту, жинау және сақтау	Дағды 1: Аталық безді өсіру бойынша жұмыстарды жүргізу	Машықтар:
		1. Әртүрлі әдістерді қолдана отырып, өсімдіктердің физиологиялық жағдайын талдаңыз. 2. Морфологиялық белгілері бойынша жабайы өсімдіктерді анықтаңыз. 3. Тұқым питомнигіне тұқым себіңіз. 4. Отырғызу кезінде аталық бездерді дайындаңыз. 5. Қолмен түгендеуді қолданыңыз және аталық бездерді жинау кезіндегі механикаландыру құралдары. 6. Тұқымның пісетін уақытын анықтаңыз. 7. Егін жинау мерзімін анықтаңыз. 8. Тұқымның себу сапасын бағалау. 9. Егістіктерде сорттық тазартуды жүргізу. 10. Екпелерге сорттық зерттеу жүргізу. 11. Себу мерзімдерін белгілеңіз.
		Білімдер:
		1.Тұқым өсіру технологиясы. 2. Тұқымды іріктеп және үздіксіз жинау кезінде тұқым жинау әдістері. 3. Өсімдіктердің түрлік белгілері. 4. Егу және отырғызу технологиялары. 5. Тұқымның себу сапасы. 6. Агротехниканың ерекшеліктері. 7. Қант қызылшасының тұқымсыз аталық бездерінің биологиялық ерекшеліктері. 8. Мамандандырылған техниканың құрылымы мен жұмыс принципі (қопсытқыштар, тырмалар, сепкіштер). 9. Қант қызылшасының тұқымсыз тұқымын өсіру технологиясы.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-

	Дағды 2: Тұқым және отырғызу материалдарын сақтау және өткізу	Машықтар:	
		1. Егін жинаудан кейінгі өңдеуді және тұқымдарды сақтауды жүргізу. 2. Сақтау алдында тұқымдарды арнайы бактерицидтік заттармен өңдеңіз. 3. Тұқымдарды сақтауға және сатуға дайындаңыз. 4. Тұқым жинау және тапсыру. 5. Тұқым материалының сапасын қамтамасыз ету. 6. Сақтау процесінде тұқымның биологиялық процестерін реттеңіз. 7. Тұқым дақылдарын уақтылы жинау. 8. Тұқымдарды толтырыңыз. 9. Тұқым материалын кондиционер ылғалдылығына дейін кептіріңіз. 10. Тұқымдарды калибрлеу және тазарту.	
		Білімдер:	
		1. Егіс материалына қойылатын мемлекеттік стандарттардың талаптары. 2. Егіс агрегаттарының техникалық сипаттамалары. 3. Ауыл шаруашылығы дақылдарын өсіру технологиялары. 4. Өсімдіктер мен өсімдік өнімдерін зиянкестер мен аурулардан қорғау әдістері. 5. Тұқым өндіру және оларды өңдеу технологиялары. 6. Агротехникалық әдістердің әсері қасиеттерге арналған дақылдарды өсіру. 7. Тұқымдарды тазартуды калибрлеу әдістері. 8. Тұқымдарды кептіру әдістері.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Қарым-қатынас Зейін Сенсорлық жады Физикалық төзімділік Жұмыстағы дәлдік пен жауапкершілік		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	5	Тұқым шаруашылығы бойынша агроном (біліктілігі орташа)	
	4	Көкөніс өсіруші	
	4	Жеміс-көкөніс өсіруші	
	3	Білікті ауыл шаруашылығы жұмысшысы (аралас дақылдар)	
13. Кәсіптің карточкасы «Ауыл шаруашылығы техникасы инженері»:			
Топтың коды:	2144-7		
Қызмет атауының коды:	2144-7-001		
Кәсіптің атауы:	Ауыл шаруашылығы техникасы инженері		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Ауыл шаруашылығы ұйымдарының басшылары мен мамандары лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамалары Машина-трактор паркін пайдалану жөніндегі инженер		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	Мамандық: Агроинженерия	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			

Формалды емес және информалы біліммен байланыс:		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2144-7-005 Ауыл шаруашылығы машиналары және технологиялық жабдықтар жөніндегі инженер-механик 2144-7-002 Машина-трактор паркін пайдалану жөніндегі инженер 2144-7-004 Ауыл шаруашылығының инженер-механизаторы	
Қызметтің негізгі мақсаты:	Ауыл шаруашылығындағы өндірістік процестерді элементтермен техникалық сүйемелдеуді қамтамасыз ету ауыл шаруашылығы техникасын пайдалануды жоспарлау, ұйымдастыру және бақылау.	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Ауыл шаруашылығы техникасын дайындау және пайдалану жөніндегі жұмыстарды ұйымдастыру 2. Ауыл шаруашылығы техникасын жұмысқа жарамды күйде ұстау жөніндегі бөлімшенің жұмыстарын ұйымдастыру
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Ауыл шаруашылығы техникасын дайындау және пайдалану жөніндегі жұмыстарды ұйымдастыру	Дағды 1: Бөлімшеде ауыл шаруашылығы техникасын пайдалану тиімділігін талдау	Машықтар:
		1. Ауыл шаруашылығы техникасына техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі жұмыстардың жиынтық еңбек сыйымдылығын есептеуді жүргізу. 2. Агрегаттарды жинақтауды орындау кезінде еңбекті қорғау және өрт қауіпсіздігі талаптарының сақталуын бақылауды жүргізу. 3. Ауыл шаруашылығы техникасының жұмысы кезінде пайдалану көрсеткіштерінің есебін жүргізу. 4. Ауылшаруашылық техникасының жұмыс жағдайларын және технологиялық операцияларды орындау бойынша агротехникалық талаптарды талдау. 5. Әртүрлі ақпараттық ресурстарды (интернет-ресурстар, анықтамалық дерекқорлар) пайдалана отырып, кәсіби ақпаратты іздеуді, талдауды және бағалауды жүзеге асыру.
		Білімдер:
		1. Механикаландырылған ауыл шаруашылығы жұмыстарын орындауға қойылатын агротехникалық талаптар. 2. Ауыл шаруашылығы техникасын пайдалану жөніндегі нормативтік-техникалық құжаттама. 3. Ауыл шаруашылығы техникасын пайдалануды нақты ұйымдастыру үшін материалдық-техникалық ресурстарды пайдалану нормалары 4. Ауыл шаруашылығы техникасы жұмысының пайдалану көрсеткіштерін арттыру тәсілдері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Жаңа ауыл шаруашылығы техникасын пайдалануға беру	Машықтар:
		1. Ауыл шаруашылығы техникасын іске қосуды (сынақтан өткізуді), реттеуді, кешенді сынақтан өткізуді және сынақтан өткізуді жүзеге асыру. 2. Машиналар мен жабдықтарды құрастыру және реттеу жұмыстарын орындау. 3. Ауыл шаруашылығы техникасының техникалық жай-күйі актісін жасау. 4. Ауыл шаруашылығы техникасын қабылдау туралы құжаттарды ресімдеу. 5. Ауыл шаруашылығы техникасын дайындау және пайдалану бойынша орындаушылардың жұмыстарды орындауын жоспарлау.

		Білімдер:
		1. Конструкторлық құжаттаманың бірыңғай жүйесі. 2. Ауыл шаруашылығы техникасымен жеткізілетін техникалық құжаттаманың құрамы. 3. Ауыл шаруашылығы техникасын пайдалану жөніндегі нормативтік және техникалық құжаттама. 4. Ауыл шаруашылығы техникасын қабылдау жөніндегі құжаттарды ресімдеу тәртібі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 2: Ауыл шаруашылығы техникасын жұмысқа жарамды күйде ұстау жөніндегі бөлімшенің жұмыстарын ұйымдастыру	Дағды 1: Ауыл шаруашылығы техникасына техникалық қызмет көрсету және жөндеу	Машықтар:
		1. Ауыл шаруашылығы техникасын диагностикалауды және күрделі жөндеуді орталықтандырылған орындауға тапсырыстарды ресімдеу. 2. Ауыл шаруашылығы техникасына техникалық қызмет көрсету сапасын бақылау (топырақ өңдеу техникасы, отырғызуға арналған агрегаттар, әмбебап комбайндар). 3. Ауыл шаруашылығы техникасына техникалық қызмет көрсету мен жөндеудің жылдық жоспар-кестесін жасау. 4. Ауыл шаруашылығы техникасының толықтығына тексеру жүргізу.
		Білімдер:
		1. Жанар-жағармай материалдарын, техникалық сұйықтықтарды, электр энергиясын ұтымды пайдалану жөніндегі ұйымдастыру-техникалық іс-шаралар. 2. Ауыл шаруашылығы техникасына техникалық қызмет көрсетудің түрлері, кезеңділігі және еңбек сыйымдылығы. 3. Ауыл шаруашылығы техникасының техникалық сипаттамалары, конструктивтік ерекшеліктері, мақсаты, жұмыс режимдері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Ауыл шаруашылығы жабдықтарын пайдалану және жұмысқа жарамды күйде ұстау кезінде жұмыстардың орындалу сапасын бақылау	Машықтар:
		1. Сақтаудан алу кезінде ауыл шаруашылығы техникасын құрастыру және іске қосу-баптау жұмыстарын жүргізу сапасына бақылау жүргізу. 2. Жекелеген тораптарды тазарту, бөлшектеу және консервациялау, ауыл шаруашылығы техникасын сақтауға орналастыру жөніндегі жұмыстарды қабылдауды жүргізу. 3. Құралдың, жабдықтың, ауыл шаруашылығы техникасының, оны сақтау шарттарының жұмыс қабілеттілігін тексеруді және баптауды жүзеге асыру. 4. Технологиялық және ұйымдастырушылық-технологиялық карталарды әзірлеу.
		Білімдер:
		1. Жабдықтың жұмыс принципі. 2. Қызмет көрсетілетін мүкәммалды, айлабұйымдарды, өлшеу аспаптарын пайдалану қағидалары. 3. Агротехниканың құрылысы және пайдалану ережелері. 4. Ауылшаруашылық жұмыстарының принциптері. 5. Құжаттаманы ресімдеу ережелері 6. Еңбекті қорғау, өрт және экологиялық қауіпсіздік талаптары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-

Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Бейімділік Күйзеліске тұрақтылық Аналитикалық ойлау Бастамашылық Қарым-қатынас Инновация және жаңашылдық Басқаларды ынталандыру қабілеті		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	7	Бас механик (ауыл шаруашылығында)	
	6	Ауыл шаруашылығы өндірісінің инженер-механигі	
	5	Инженер-механик көмекшісі	
	5	Ауыл шаруашылығы техникасы жөніндегі техник	
14. Кәсіптің карточкасы «Тұқым шаруашылығы жөніндегі агроном (біліктілік денгейі орташа)»:			
Топтың коды:	3142-0		
Қызмет атауының коды:	3142-0-004		
Кәсіптің атауы:	Тұқым шаруашылығы жөніндегі агроном (біліктілік денгейі орташа)		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Ауыл шаруашылығы ұйымдарының басшылары мен мамандары лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамалары Тұқым шаруашылығы бойынша агроном		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	Мамандық: Агрономия	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	2132-1-001 Агроном 2132-3-001 Агроном-топырақтанушы 2132-2-004 Көкөніс өсіруші		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Қант қызылшасының жоғары сапалы сұрыптық тұқымдары мен отырғызу материалын алуды ұйымдастыру және қамтамасыз ету.		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Тұқымның себу сапасын арттыру 2. Жоғары сапалы сорттық тұқымдар мен отырғызу материалдарын өсіру бойынша жұмыстарды ұйымдастыру	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Тұқымның себу сапасын арттыру			

	Дағды 1: Тұқым себу сапасын арттыру бойынша жұмыс жүргізу	Машықтар:
		1. Жоғары сапалы тұқым алу мақсатында тұқым учаскелерін отырғызудың, оларға күтім жасау бойынша агрономиялық іс-шараларды жүргізудің оңтайлы мерзімдерін қамтамасыз ету. 2. Сорттық дақылдарды сынақтан өткізу. 3. Жаңа сорттарды өндірістік сынақтан өткізуді ұйымдастырыңыз. 4. Сортты ауыстыру және сортты жаңарту бойынша жұмыстар жүргізу. 5. Өндіріске жаңа жоғары сапалы сорттар мен будандарды енгізуді қамтамасыз ету. 6. Жұмыс орындарын аттестаттауға және ұтымды етуге қатысу. 8. Еңбекті қорғау, өндірістік санитария және өрттен қорғау ережелері мен нормаларының сақталуын бақылау. 9. Өсімдік аурулары, зиянкестермен және арамшөптермен күресу бойынша кеңес беру.
		Білімдер:
		1. Тұқым сапасын жақсарту әдістері мен әдістері. 2. Тұқым өндіру және өңдеу технологиясы. 3. Ғылым жетістіктері және тұқым шаруашылығы саласындағы озық тәжірибелер. 4. Тұқым себу сапасын сынақтан өткізу және бағалау әдістері. 5. Тұқым өндіру және оларды өңдеу технологиялары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Тұқым сапасын арттыруға бағытталған агротехникалық іс-шараларды жоспарлау және қатысу	Машықтар:
		1. Тұқым шаруашылығын жақсарту, тапшы және перспективалы сорттардың тұқым өндірісін ұлғайту, дақылдардың тұқым шаруашылығын өнеркәсіптік негізге көшіру жөніндегі іс-шараларды әзірлеу. 2. Жаңа зертханалық аспаптар мен жабдықтарды сынауға, отандық стандарттардың жобаларын тұқымдық және отырғызу материалдарына сынауға қатысу. 3. Өнім сапасына және ауыл шаруашылығы өнімін өндіруге әсер ететін басқа да факторларға байланысты деректер мен тұқым үлгілерін іріктеуді және талдауды жүзеге асыру.
		Білімдер:
		1. Тұқым сапасын жақсарту әдістері мен әдістері. 2. Тұқым өндіру және өңдеу технологиясы. 3. Ғылым жетістіктері және тұқым шаруашылығы саласындағы озық тәжірибелер. 4. Тұқым себу сапасын сынақтан өткізу және бағалау әдістері. 5. Тұқым өндіру және оларды өңдеу технологиялары. 6. Агротехникалық әдістердің әсері қасиеттерге арналған дақылдарды өсіру.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 2: Жоғары сапалы сорттық тұқымдар мен отырғызу материалдарын өсіру бойынша жұмыстарды ұйымдастыру		

	Дағды 1: Жоғары сапалы сорттық тұқымдарды өсіру бойынша жұмыстарды ұйымдастыру, жүргізу және басқару	Машықтар:
		1. Жоғары сапалы сорттық тұқымдар мен отырғызу материалдарын өсіру бойынша жұмысты ұйымдастыру. 2. Тұқым өсіру егістіктерін уақтылы жинауды ұйымдастыру (егін жинағаннан кейін тұқымдарды толтыру, өңдеу және оны жоғары егіс жағдайларына дейін жеткізу). 3. Тұқымдарды дұрыс сақтау мен мақсатты пайдалануды ұйымдастырыңыз. 4. Шаруашылық үшін қажетті мөлшерде тұқым қорын құру, сорттық және гибридті тұқымдарды республикалық қорға жеткізудің шарттық міндеттемелерін орындау жөніндегі жұмысты ұйымдастыру.
		Білімдер:
		1. Тұқым материалын өндіруді, тұқым материалын сақтауды және өткізуді ұйымдастыру қағидалары мен технологиялары. 2. Қызылша тұқымының себу сапасын арттыру әдістері. 3. Зертханалық жабдықты пайдалану ережелері.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Тұқым және отырғызу материалын өндіру, сақтау және өткізу қағидаларының сақталуын бақылау	Машықтар:
		1. Сатуға арналған партиялардан тұқымның бақылау сынамаларын іріктеуді жүргізу. 2. Зертханалық талдау нәтижелерінің дұрыстығын, құжаттарды рәсімдеуді тексеру. 3. Сорттық және егістік үшін жаңа нормативтік-техникалық құжаттамаға өзгерістер, толықтырулар және енгізу туралы уақтылы хабардар ету. 4. Жұмыста заманауи пайдалану тұқым және отырғызу материалының сапалық көрсеткіштерін анықтау бойынша зертханалық және компьютерлік жабдық. 5. Тұқым шаруашылығы бойынша құжаттаманы, тұқымдарды есепке алу кітабын, сондай-ақ тұқым шаруашылығы бойынша есепке алу мен белгіленген есептілікті жүргізу. 6. Ауыл шаруашылығы дақылдарын өсірудің қарқынды технологияларын енгізуге, еңбекті ғылыми ұйымдастыру жөніндегі іс-шараларды, ғылыми негізделген өндіру нормаларын әзірлеуге және енгізуге қатысу.
		Білімдер:
		1. Тұқым материалын өндіруді, сақтауды және өткізуді ұйымдастыру және технологиялары. 2. Қызылша тұқымының себу сапасын арттыру әдістері. 3. Зертханалық жабдықты пайдалану ережелері. 4. Тұқым мен отырғызу материалын себуге және отырғызуға дайындау технологиялары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Бейімділік Стратегиялық ойлау Күйзеліске тұрақтылық Аналитикалық ойлау Бастамашылық Көшбасшылық Қарым-қатынас Инновация және жаңашылдық Зейін Басқаларды ынталандыру қабілеті	

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	7	Бас агроном
	5	Тұқым шаруашылығы бойынша агроном (біліктілігі орташа)

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

15. Мемлекеттік органның атауы:
16. Әзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):
"Агроөнеркәсіптік қауымдастықтар кешені" консорциумы
Орындаушылар:
Иванникова Н.В., +7 (747) 570 00 56, natika.77@mail.ru
17. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес:
18. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: -
19. «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы: -
20. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: Нұсқа 2, 2022 ж.
21. Болжамды қайта қарау күні: 26.10.2025 ж.